

संस्कृत

पृ. नं. १०२

सतो न

गजेंद्र सोक्षर -

६९८/सो ३३

(1)

१

श्रीगणेशायनमः शतानीकउवाच
कुंमयाहिदेवदेवस्यविष्णोरमिततेज
सः श्रुताः संभूतयः सर्वा गदतस्तवमु
व्रत १ यदि प्रसन्ना भूगवाननुग्रा
ह्योस्मिवा यदि तदहं श्रोतुमिच्छामि
नृणां दुःस्वप्ननाशने न समाहितुमहा १

नागदश्यंते ये शुभाशुभाः फलानिते प्रय
 यंतित दुणेत्येव भार्गव ३ तादृक्पुण्यं
 पवित्रं च नृणां मतिशुभप्रदं दुःखप्राप्त
 शमयंतिततो विस्तरोत्तरो वद ४ शौन
 क उवाच इदमेव महाभाग पृष्ट्वा
 स्तेपिता महः भीष्मं धर्मभृतां श्रेष्ठं

२ मपुत्रोयुधिष्ठिरः ५ युधिष्ठिर उवाच
 जितंतेपुडरीकाक्ष नमस्तेविश्वभा व
 न नमस्तेस्तु हृषीकेश महापुरुषपू
 र्वज ६ आद्यं पुरुषमीशानं पुरुहूतं पु
 रातनं कृतमेकाक्षरं ब्रह्मव्यक्ताव्य
 क्तं सनातनं ७ असच्च सच्च विश्वं य २

31

नित्यंसदसतःपरं परंपुराणं स्रष्टा
रंपराणंपरमव्ययं ८ मांगल्यंमंगलं
विष्णुं वरेण्यमनघं शुभं नमस्कृत्य
हृषीकेशंचरचरगुरुं हरिं ९ प्रणव
स्यामिमहापुण्यकृष्णद्वैपायनस्य च
येनोक्तेन श्रुतेनापि नश्यंते सर्वपा

३ तका १० नारायणसमो देवो न भूतो
 न भविष्यति एतेन सत्यवाकेन स
 र्वार्थसाधकम्यहं ११ किंतु स्य ब
 हुभिर्मंत्रैः किंतु स्य बहुभिर्वृत्तैः नमो
 नारायणायैति मंत्रः सर्वार्थसाधकः
 १२ यज्ञे बहुज्ञे परमत्युद्धारे यही ३

५.

पमध्येस्थितमात्मयोगात् पराशरा
द्वंधवतीमहर्षितस्मै नमो ज्ञानतमीनु
दाय १३ नमो भगवते तस्मै व्यासा
यामिततेजसे यस्य प्रसादादहस्या
मिनारायणकथामिमां १४ वैशं
पायनमासीनं पुराणार्थविचक्षणं

४

इममर्थं सराजर्षिः पृष्ट्वां जनमेज-
 यः १५ जनमेजय उवाच किंज
 पन्तुच्यते पापा किंज पन्तुरवमश्रु
 ते दुःस्वमनाश न पुण्यं श्रोतुमिच्छा
 मिमानद १६ वैशंपायन उवाच दे-
 वव्रतं महाप्रज्ञं सर्वज्ञास्त्रविशारदं वि ४

5

नयेनोपसंगम्यपर्यपश्यद्युधिष्ठिरः १७
युधिष्ठिरउवाच दुःस्वमदरीनंघोरम
वेक्ष्यभरतर्षभ प्रयतः किंजपेज्जाप्यं
विबुद्धः किं सनाचरेत् १८ कस्य कुर्या
न्नमस्कारं प्रातरुत्थायमानवः किंच
ध्यायेत सततं किं पूज्योवा भवेत्सदा

5A

५ १८ पितामहप्रसादेनबुद्धिर्भेदीज्ञवे
त्तम तदहंश्रोतुमिदामिबूहिनीव
दतांवर २० भोष्मउवाच ऋषी।
एानैमिषारणीसंवादंनारदस्यच
शृणुराजन्महाबाहो कथयिष्येहिशां।
तिकं २१ दुःस्वप्नदर्शनेजाप्येय हा ५

नित्यं समाहितैः अत्राप्युदाहरंती स
 मितिहासं पुरातनं ३३ गजेंद्रमो
 क्षणं कर्म कृष्णस्यास्ति एकमणः स
 र्वरत्नमयः श्रीमान् त्रिकूटो नाम
 पर्वतः ३३ सुतः पर्वतगजस्य सुमे
 रोर्भास्करद्युतेः क्षीरोदजलवीच्यु

६ गैः धौतामलशिलातलः २४ उषि
 तः सागरं भित्वा देवर्षिगणसेवितः
 अफसरोभिः परिवृतः श्रीमान्प्रसन्नव
 णकुलः २५ गंधर्वैः किन्नरैर्महैः सिद्ध
 आरण्यपन्नगैः सृगैः सिंहैर्गजैर्द्वैश्वरत
 मान्नो विराजते पुन्नागैः कर्णिकारैश्च ६

सवित्वैर्दिव्यपाटलैः ३७ चूतानि
 बकदं वैश्वचंदनागरुचंपकैः सा
 लैस्तालैस्तमालैश्चतरुभिश्चार्जुनैस्त
 था ३८ बकुलैः कुंदपुष्पैश्चसरलैर्दे
 वदारुभिः मंदारकुसुमैश्चान्यपानि
 जातैश्चसर्वतः ३९ एवं बहुवि

7A

७ धैर्यैः शोभितः समलंकृतः नानाधा
त्वं कितैः मंगैः प्रस्रवद्भिः समंततः ३०
वृक्षैः शारवामृगैः सिंहैः मातंगैः श्वस
दामंडैः जीवजीवकसंपुष्टचकोरः
शिखिनादितं चर पद्मरागसमप्र
ख्यं ज्वालापुं। जमिवोत्थितं तस्यैकं ७

४

कोचनं शृंगं सेवते यं दिवा करः ३३ ना
ना पुष्पैः समाकीर्णं नानागंधैः समाकु
लं द्वितीयं राजतं शृंगं सेवते यं नि
शाकरः ३४ पांडुरंगं बुसंकाशं तुषारच द
लसन्निभं वज्रेंद्रं नीलवैडूर्यतेजो
भिर्भासयन् नभः ३५ तृतीयं ब्रह्म

८ सदनेप्रकष्टं गमुत्तमं पद्मराग
 समप्रख्यं ता रागण समन्वितं ३५
 नतत्कृतघ्रापश्येति नटरांसा नना
 स्तिकाः नातप्ततपसो लोके ये च
 पापकृत् नराः ३६ नानाराधित
 गोविंदकौलं पश्येति ते नराः तस्य ८

सानुमतः पृष्टे सरः कांचनपंकजं
 ३७ कारंडवसमाकीर्णं राजहंसी
 पद्मोभितं कमलैः शतपत्रैश्च कां
 चनैः समलंकृतं ३८ पत्रैर्मरकत
 प्ररब्धैः पुष्पैः कांचनसत्तिभैः गुल्मैः की
 चकवेणुनां समंतात्परिवारितं ३९

११५

६

अत्यद्भुतं महास्यानं विचित्रं शिख
राकुलं शतयोजनविस्तीर्णं दशयो
जनपायतं ४० स्वातेन दिगुणं प्रो
क्तं शरद्वोरिव तिमलं उपहाराय दे
वानां सिद्धाद्यर्चितपंकजं ४१ त
स्मिन्सरसि दुष्टात्मा विमूढो तर्जला ६

शयः आसीद्ब्राह्मणजेन्द्राणांदुराड
 र्षो महाबलः ४२ अथ दंतोज्ज्वलमु
 खः कदाचिद्भजयथपः आ जगाम
 तृषाकांतः करेणुपरिवारितः ४३ म
 दश्चा वीजलाकांक्षीपादचारोव
 पर्वतः वासयन्मदगंधेन महानै

१० रावतीपमः ४४ गजोद्भंजनसंकाशो
 मद्वाचलितलोचनः तृषितः पातु
 कामोसौ प्रवतीर्णश्च तत्सरः ४६
 गृह्णातस्तस्य ततो यं ग्राहस्तसमु
 पद्यत मलीलपंकजवनेय्यम
 ध्ये गता सुखी ४७ गृहीतस्तेनरो १०

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com